

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра романо-германської філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету (директор
навчально-наукового інституту)

факультет іноземних мов

(вказати назву структурного підрозділу)

Світлана ВІРОТЧЕНКО

(вказати П.І.Б керівника)

“ 30 ” червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перекладацька практика I (іспанська мова)

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	03 гуманітарні науки (шифр і назва)
спеціальність	035 - Філологія (шифр і назва)
освітня програма	Переклад (іспанська та англійська мови) (шифр і назва)
спеціалізація	035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша-іспанська (шифр і назва)
вид дисципліни	обов'язкова (обов'язкова / за вибором)
факультет	іноземних мов

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету іноземних мов

“ 30 ” червня 2025 року, протокол № 8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Доманова Олена Василівна, старший викладач кафедри романо-германської філології
Бочарникова Тетяна Федорівна, доцент кафедри романо-германської філології

Програму схвалено на засіданні кафедри романо-германської філології

Протокол від “ 25 ” червня 2025 року № 17

Завідувач кафедри романо-германської філології

(підпис) Ірина ХОЛМОГОРЦЕВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантами освітніх (професійних/наукових) програм:

Переклад (іспанська та англійська
мови)

назва освітньої програми

(підпис)

Діана ПЕСОЦЬКА

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов

Протокол від “ 30 ” червня 2025 року № 7

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

(підпис) Анна КОТОВА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Перекладацька практика І» (з відривом) складена відповідно до освітньо- професійної програми підготовки: Переклад (іспанська та англійська мови)

Перший (бакалаврський рівень).

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша-іспанська

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни “Перекладацька практика І” є: застосування у практичній діяльності знань з теорії та практики перекладу, усвідомлення професійної значущості цих знань, виховання потреби постійного удосконалення професійних знань, навичок та умінь перекладацької майстерності; оволодіння сучасними формами, засобами, технологіями перекладацької діяльності у різних типах організацій; знайомство з робочим місцем перекладача та секретаря-референта, а також сучасним обладнанням та оргтехнікою; розвиток творчої ініціативи, реалізація особистісного творчого потенціалу.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- перевірити сформованість перекладацьких навичок здобувачів освіти;
- ознайомити здобувачів освіти з виробничою специфікою перекладацького фаху.
- створити передумови для успішного працевлаштування випускників;
- перевірити навички використання засобів автоматизованого перекладу, постредагування та локалізації.

1.3. Кількість кредитів: 5

1.4. Загальна кількість годин: 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-
Семестр	
8-й	-
Лекції	
—	—
Практичні, семінарські заняття	
—	—
Лабораторні заняття	
—	—
Самостійна робота	
150 год.	-
у тому числі індивідуальні завдання	
—	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

Загальні компетенції

- ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК3. Здатність спілкуватися усно й письмово державною мовою.
- ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності.
- ЗК8. Здатність працювати індивідуально та в команді. Вміння організовувати роботу в команді, розуміння всіх етапів командної роботи.
- ЗК9. Здатність спілкуватися іспанською мовою в професійній діяльності, опрацьовувати фахову літературу іспанською мовою.
- ЗК11. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Оволодіння загальнонауковими знаннями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.
- ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК13. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань у практичних ситуаціях.

Фахові компетенції

- ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати іспанську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- ФК8. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу іспаномовного тексту.
- ФК9. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- ФК10. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів українською, іспанською та англійською мовами.
- ФК11. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз іспаномовних текстів різних жанрів і стилів.
- ФК12. Здатність до надання консультацій з дотримання норм іспанської, англійської та української літературної мови та культури мовлення.
- ФК13. Здатність до організації ділової комунікації іспанською, англійською та українською мовами.
- ФК14. Здатність до усного та письмового фахового перекладу з іспанської мови українською, з української мови іспанською.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

- ПРН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями іспанською, англійською та українською мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- ПРН3. Організовувати процес свого навчання та самоосвіти, постійно підвищувати фахову компетентність.

- ПРН4. Демонструвати розуміння фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства.
- ПРН5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
- ПРН6. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- ПРН7. Розуміти основні проблеми філології в цілому та романської філології зокрема та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- ПРН8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію іспанської літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- ПРН10. Знати норми літературної іспанської та англійської мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- ПРН11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів іспанською, англійською та українською мовами.
- ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- ПРН14. Використовувати іспанську та англійську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- ПРН15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз іспаномовних текстів різних жанрів і стилів.
- ПРН17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
- ПРН18. Мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі романської філології та перекладу та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
- ПРН20. Знати принципи, технології і прийоми перекладу усних і письмових текстів різних жанрів і стилів з іспанської мови українською та з української мови іспанською.

1.8. Пререквізити: Іспанська мова, Практика перекладу іспанської мови, блок дисциплін перекладознавчого спрямування, лексикологія з порівняльним компонентом, граматики з порівняльним компонентом, стилістика з порівняльним компонентом.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Перекладацька практика.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Перекладацька практика						
Перекладацька практика	150	—	—	—	—	150
Разом за розділом	150	—	—	—	—	150

4. Теми практичних занять

Не передбачаються програмою

5. Завдання для самостійної роботи

Перекладацька практика на 4 курсі бакалаврату проходить з відривом від навчального процесу на зовнішніх базах практики та на кафедрі романо-германської філології факультету іноземних мов. Базою практики, за потреби, можуть також бути інші підрозділи факультету іноземних мов та ХНУ імені В.Н. Каразіна. Тривалість практики – 4 тижні. До змісту практики входить:

- виконання письмового перекладу в обсягах, необхідних для забезпечення повноцінної зайнятості студента з урахуванням навчального процесу (що становить 2000 друкарських знаків на один робочий день для практики з відривом від навчального процесу);
- вивчення професійної термінології, пов'язаної з особливостями тексту / текстів перекладу, складання тематичного / термінологічного словника-глосарія (іспано-українського та українсько-іспанського);
- використання програм автоматизованого перекладу;
- здійснення постредагування та локалізації (за потреби).

В період практики студент має вести щоденник практики, а також відвідувати консультації керівника з практики відповідно до встановленого графіку. Під час консультації студент не тільки з'ясовує проблемні питання, а й інформує керівника про виконання отриманих раніше завдань. По закінченню практики студент зобов'язаний подати у визначений термін (не більше 5 робочих днів) заповнений щоденник практики, характеристику з місця проходження практики і власний звіт про проходження практики.

Характеристика про проходження практики підписується керівником практики від бази практики. Характеристика має містити такі обов'язкові компоненти: інформацію про місце і час проходження практики, робоче місце і функціональні обов'язки практиканта; обсяг виконаної роботи у кількості друкованих знаків, характеристику галузі, до якої відносилися тексти, з якими працював практикант; оцінку якості роботи практиканта за чотирибальною шкалою (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”).

Звіт практиканта має містити: зразки перекладених матеріалів із зазначенням їхніх обсягів, а також термінологічний словник-мінімум; інформацію про перекладацькі труднощі та проблеми, що виникли під час роботи, і шляхи їх подолання; побажання і рекомендації щодо бази практики, а також щодо інформації, яку було б доцільно включити до змісту навчання з теорії та практики перекладу; факультативно до звіту можна включати інформацію про інші види діяльності під час практик.

6. Індивідуальні завдання

Програмою не передбачаються.

7. Методи контролю

1. Інструктаж.
2. Консультація.

8. Схема нарахування балів Критерії оцінювання перекладацької практики

1. Якість виконання перекладу (макс. 60 б.):

- переклад виконано на високому якісному рівні без змістових помилок та стилістичних вад (50 – 60 б.);
- переклад виконано на гарному якісному рівні, є незначна кількість змістових помилок та стилістичних вад (40 – 49 б.);
- переклад виконано на задовільному якісному рівні, є значна кількість змістових помилок та стилістичних вад; текст перекладу вимагає доопрацювання та додаткової перевірки (30 – 39 б.);
- переклад виконано на незадовільному якісному рівні, є велика кількість змістових

помилки та стилістичних вад; текст перекладу вимагає перероблення та додаткової перевірки (не оцінюється до переходу на задовільний рівень).

2. Укладання словника (макс. 20 б.):

- словник повністю охоплює усю необхідну термінологію, оформлений без порушення лексикографічних норм (від 100 одиниць: 15 – 20 б.);
- словник охоплює більшість необхідної термінології, оформлення в цілому відповідає лексикографічним нормам (від 80 до 99 одиниць: 10 – 14 б.);
- у словнику випущено значну кількість необхідної термінології, оформлення порушує окремі лексикографічні норми; вимагає доопрацювання та додаткової перевірки (від 60 до 79 одиниць: 5 – 9 б.);
- у словнику випущено більшість необхідної термінології, оформлення суттєво порушує лексикографічні норми; вимагає перероблення та додаткової перевірки (менше 59 одиниць: не оцінюється до переходу на вищий рівень).

3. Оформлення та подання супровідних матеріалів (макс. 20 б.):

- матеріали оформлено з виконанням усіх вимог та рекомендацій і вчасно подано на кафедру (15 – 20 б.);
- матеріали оформлено з незначними порушеннями усіх вимог та рекомендацій і вчасно подано на кафедру (10 – 14 б.);
- матеріали оформлено з порушенням низки вимог та рекомендацій і подано на кафедру несвоєчасно (5 – 9 б.);
- матеріали не оформлено і не подано до кафедри (не оцінюється до переходу на вищий рівень).

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70 – 89	добре
50 – 69	задовільно
1 – 49	незадовільно

9. Рекомендоване методичне забезпечення

1. Щоденник практики
2. Зразки документації
3. Словники
4. Інформаційні ресурси

10. Рекомендована література

1. Артемчук Г. І., Курило В. М., Кочерган М. П. Методика організації науково-дослідної роботи: навчальний посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Київ: Форум, 2000. 271 с.
2. Бусел В. Іспансько-український / українсько-іспанський словник. / В. Бусел. – К: Перун, 2017. – 608 с.
3. Калустова О.М., Шиянова І.М., Танич К.А., Квасюк Н.Ю., Коломієць М.О. Курс письмового перекладу. Іспанська мова. – К.: Видавничий центр «Київський університет», 2000.
4. Корунець І.В., Терех О.І. Теорія та практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця: Нова книга, 2000. 446 с.
5. Івахненко А. О. Основи наукових досліджень у галузі перекладознавства : конспект лекцій. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. 64 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Conferencia: Investigación en traducción económica desde América.
https://www.youtube.com/watch?v=hVIFHD_ZhM
2. Вкрадено в перекладі: як запозичення змінюють картину літератури
<https://www.youtube.com/watch?v=ddSi54yiQSc>
3. Онлайн-лекторій 2.0 «Мова - переклад - технології у глобалізаційний час».
https://www.youtube.com/watch?v=T_XWc8lvigo
4. Лекція Максима СТРИХИ «Український переклад і перекладачі: між літературою і націєтворенням» <https://www.youtube.com/watch?v=5Fr6Kvyo8sY>
5. Художній переклад як ключ до культурного перекодування
<https://www.youtube.com/watch?v=v-cZBm6jGuo>
6. <https://www.deepl.com/uk/translator>
7. <https://www.spanishdict.com/translation>